

LIDÉ NEVIDÍ POKROK V BOJI PROTI KORUPCI. NEVĚŘÍ PŘÍLIŠ POLICII A SOUDY PODLE NICH NEPRACUJÍ DOBŘE.

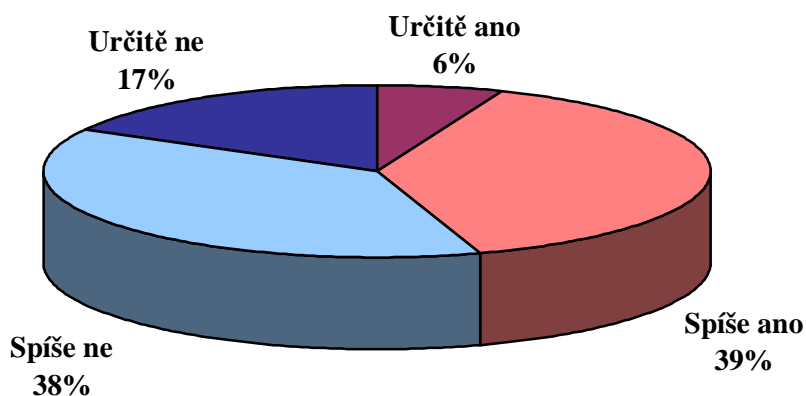
Názory veřejnosti na policii, práci našich soudů a na míru korupce v naší zemi a boj proti ní se nemění a jsou poměrně skeptické. Necelá polovina lidí (45 %) důvěřuje policii, ještě méně osob (28 %) uznává práci soudů. Dvě třetiny lidí jsou přesvědčeny o tom, že míra korupce našich politiků a státních úředníků je vyšší než v západní Evropě a tři čtvrtiny občanů (76 %) mají za to, že v boji proti korupci nebylo u nás dosaženo žádného pokroku.

Uváděné výsledky vycházejí z rozsáhlého reprezentativního výzkumu STEM ze série Trendy. Výzkumné šetření se uskutečnilo ve dnech 8. – 15. 6. 2009 na souboru 1282 občanů reprezentujících obyvatelstvo ČR starší 18 let. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru.

V letošním červnovém výzkumu jsme se zaměřili na několik témat, které sledujeme dlouhodobě. Jedná se o důvěru v dnešní policii, hodnocení práce soudů a problematiku korupce.

Důvěra občanů v policii je ve výzkumech STEM pravidelně monitorována od konce roku 1994. Poslední šetření ukazuje, že dnešní policii důvěřuje bezmála polovina občanů (45 %), téměř pětina lidí (17 %) na druhou stranu této instituci vyjádřila absolutní nedůvěru. Podíl lidí, kteří si zachovávají nedůvěřivý vztah k policii, je od roku 2004 trvale vyšší než podíl občanů, kteří mají k této instituci kladný vztah.

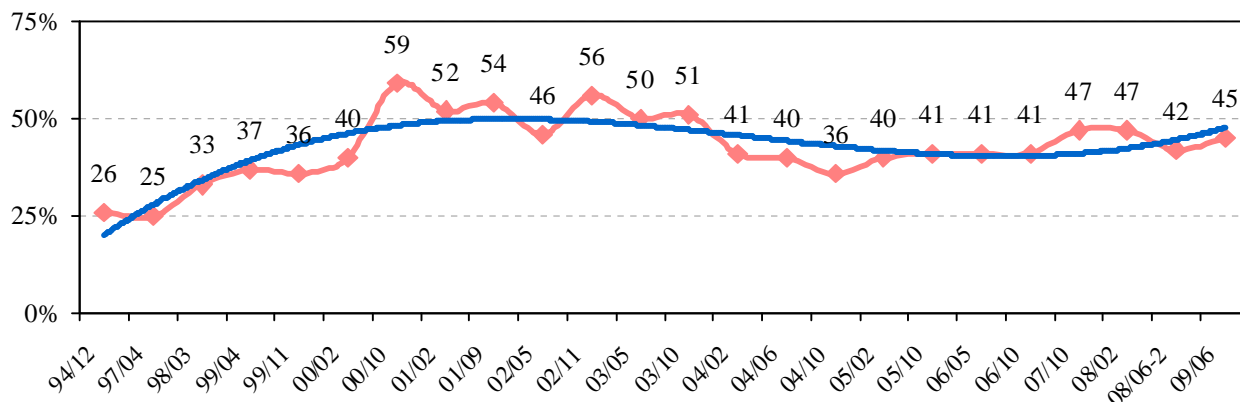
„Máte důvěru v naši dnešní policii?“

Pramen: STEM, Trendy 2009/6, 1282 respondentů

Data z dlouhodobé časové řady ukazují, že po změně režimu v roce 1989 nebylo pro policii lehké přesvědčit občany o své důvěryhodnosti. Nadpoloviční důvěry mezi veřejností dosáhla tato instituce až na konci roku 2000 a tuto míru si víceméně udržovala do podzimu 2004, kdy jsme zaznamenali pokles důvěryhodnosti na dvoupětinovou hladinu. Na hladině 40 – 45 % se důvěra v policii udržuje v podstatě dodnes.

Vývoj důvěry v policii (%)
 (podíl odpovědí "určitě " a "spíše" mám důvěru v naši dnešní policii
 s polynomičkou spojnicí trendu)

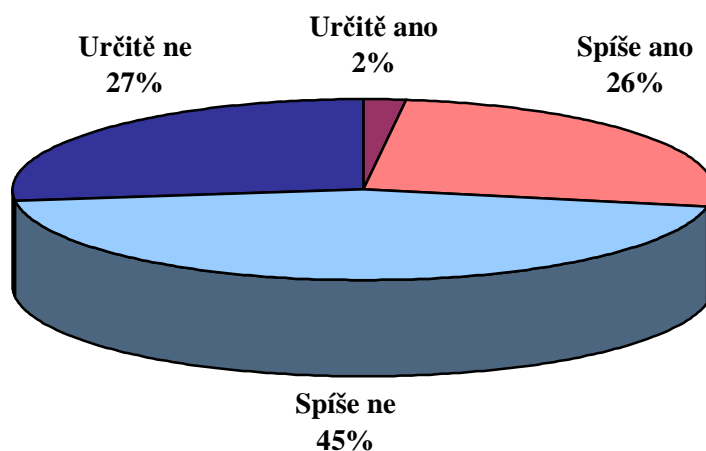
Pramen: STEM, Trendy 1994 -2009

Vnímání policie se liší mezi stoupenci různých politických stran., nejsou to však zdaleka tak výrazné rozdíly jako například v hodnocení politických institucí. Nejčastěji důvěřují policii sympatizanti ODS (52 %), nižší míru důvěry k policii projevují sympatizanti KSČM (39 %) a hlavně lidé, kteří nesympatizují s žádnou politickou stranou (29 %).

Věk ani pohlaví vztah k policii nediferencuje, určité rozdíly jsme zaznamenali mezi vzdělanostními skupinami v tom smyslu, že lidé s vyšším vzděláním policii častěji projevují důvěru. Významné rozdíly v hodnocení naší policie se ukazují podle materiálního zajištění respondentů. Policii důvěřuje více než polovina (51 %) lidí dobře majetkově zajištěných a jen třetina lidí, jejichž materiální standard není příliš dobrý.

Spokojenost občanů s prací soudů je trvale nízká – podíl lidí přesvědčených o tom, že soudy odvádějí dobrou práci, netvoří ani třetinu populace (28 %). Jednoznačně kladně hodnotí práci soudů jen 2 % lidí, zatímco jednoznačně negativní hodnocení se objevuje u více než čtvrtiny populace (27 %).

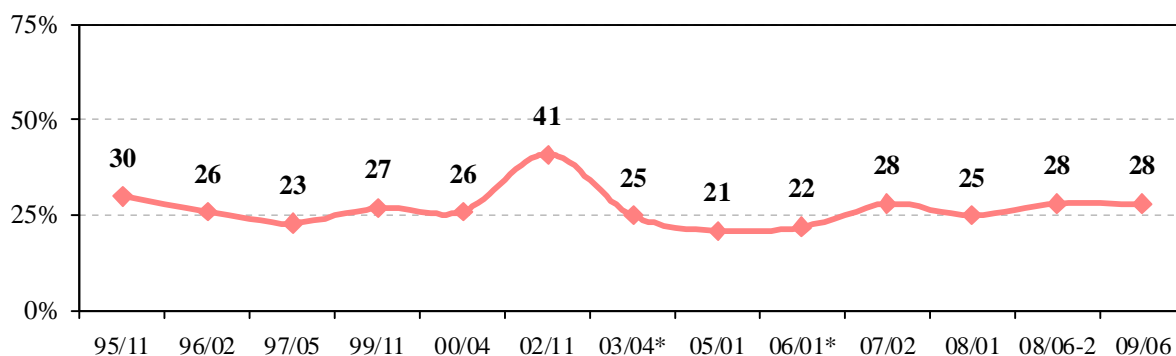
„Myslíte si, že soudy v naší republice odvádějí dobrou práci?“

Pramen: STEM, Trendy 2009/6, 1282 respondentů

Kladný názor na práci soudů vyjadřuje dlouhodobě čtvrtina až necelá třetina lidí. K ojedinělému vzestupu došlo na konci roku 2002, kdy se příznivé hodnocení vyhouplilo na 41 %. Následujícího roku se však příznivé hodnocení vrátilo na čtvrtinovou úroveň. Od roku 2007 až dodnes je hodnocení práce soudů velmi stabilní.

Vývoj názorů na práci soudů (%)
(podíl odpovědí "určitě" a "spíše" odvádějí dobrou práci)

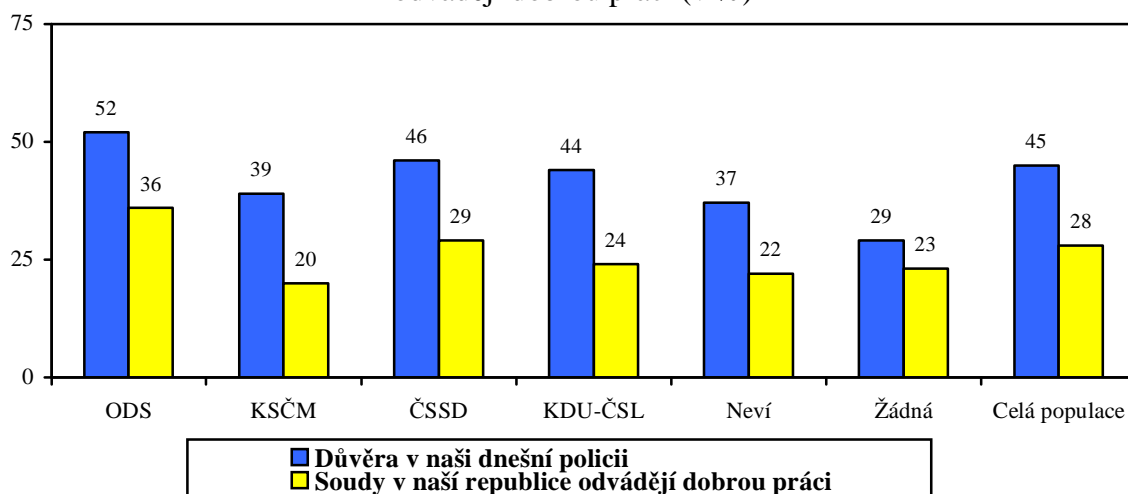

Pramen: STEM, Trendy 1995 -2009

*V roce 2003 a 2006 byla respondentům položena otázka: „Pracují soudy u nás dobře?“

Názory na práci soudů si lidé utvářejí především podle svých ideologických postojů (pravice-levice) a stranických preferencí. O dobré práci soudů a jejich nezaujatosti jsou nejsilněji přesvědčeni zejména stoupenci ODS (36 %). Stoupenci KSČM a lidé nerozhodnutí o tom, které straně by ve volbách dali svůj hlas, posuzují práci našich soudů daleko kritičtěji. Aktuální názory na naše soudy dále souvisejí s materiálním zajištěním – lidé s vyšším životním standardem jsou častěji nakloněni věřit tomu, že soudy pracují dobře (32 %). Příznivější pohled na práci našich soudů má rovněž mladá generace (soudy odvádějí dobrou práci podle 35 % lidí do 29 let).

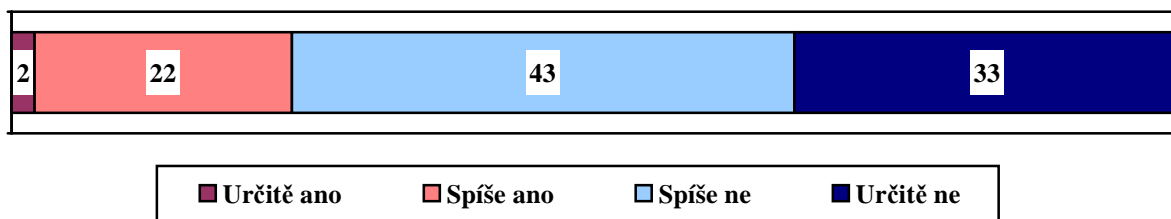
Důvěra v policii a spokojenost s prací našich soudů
podle stranických preferencí občanů
Podíl těch, kteří policii důvěřují, a těch, co si myslí, že soudy odvádějí dobrou práci (v %)

Pramen: STEM, Trendy 2009/6, 1282 respondentů

Silná skepse převažuje i v hodnocení boje s korupcí a podobnými jevy. Jen čtvrtina (24 %) dotázaných připustila, že jsme v poslední době dosáhli „jistého pokroku“, jen nepatrný zlomek lidí (2 %) to však tvrdí rozhodně. Optimističtější hodnocení schopností v potlačování tunelování, rozkrádání a korupce jsme zaznamenali na počátku roku 2001 (44 % lidí tehdy odpovědělo, že jsme v tomto smyslu dosáhli jistého pokroku), v následujících letech se však výsledky ustálily na 24 % - 30 % úrovni a nemění se dodnes.

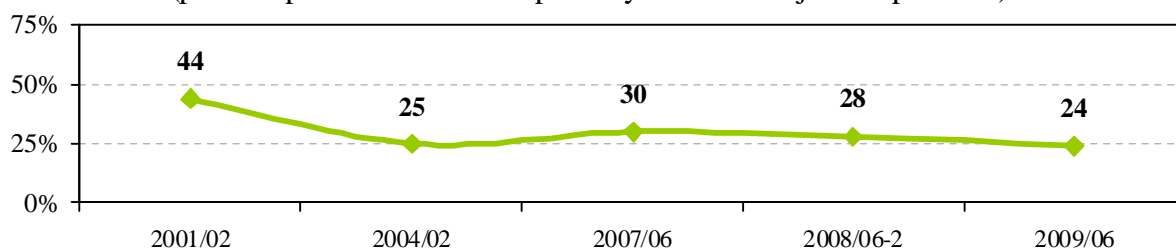
„Myslíte si, že v poslední době bylo u nás při pronásledování a trestání případů tunelování, rozkrádání a korupce dosaženo jistého pokroku?“
(%)

Pramen: STEM, Trendy 2009/6, 1282 respondentů

Vývoj názorů na úspěšnost trestání případů tunelování, rozkrádání a korupce (%)

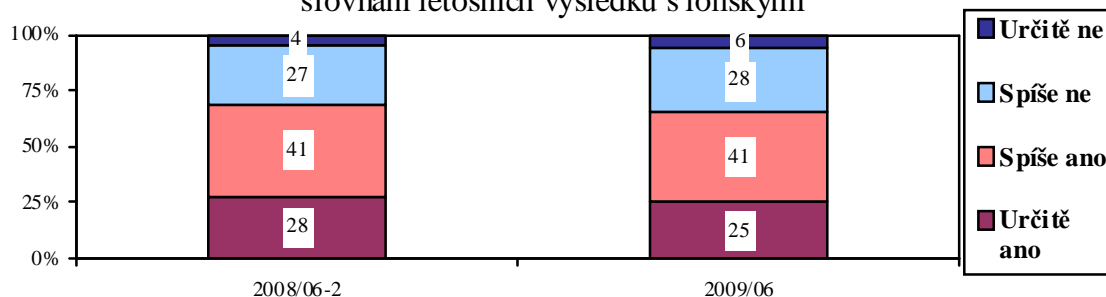
(podíl odpovědí "určitě" a "spíše" bylo dosaženo jistého pokroku)

Pramen: STEM, Trendy 2001 -2009

Dvě třetiny respondentů (66 %) jsou přesvědčeny, že s korupcí státních úředníků a politiků jsme na tom hůř než v zemích západní Evropy. Může to být i ohlas různých mezinárodních srovnávacích průzkumů, které naší republice právě v hodnocení korupce a úplatkářství stabilně prisuzují nelichotivou pozici. Letošní výsledek je v podstatě totožný s údaji, které jsme naměřili v našich výzkumech před rokem.

„Myslíte si, že míra korupce politiků a státních úředníků je v České republice vyšší než v ostatních západoevropských zemích?“
srovnání letošních výsledků s loňskými

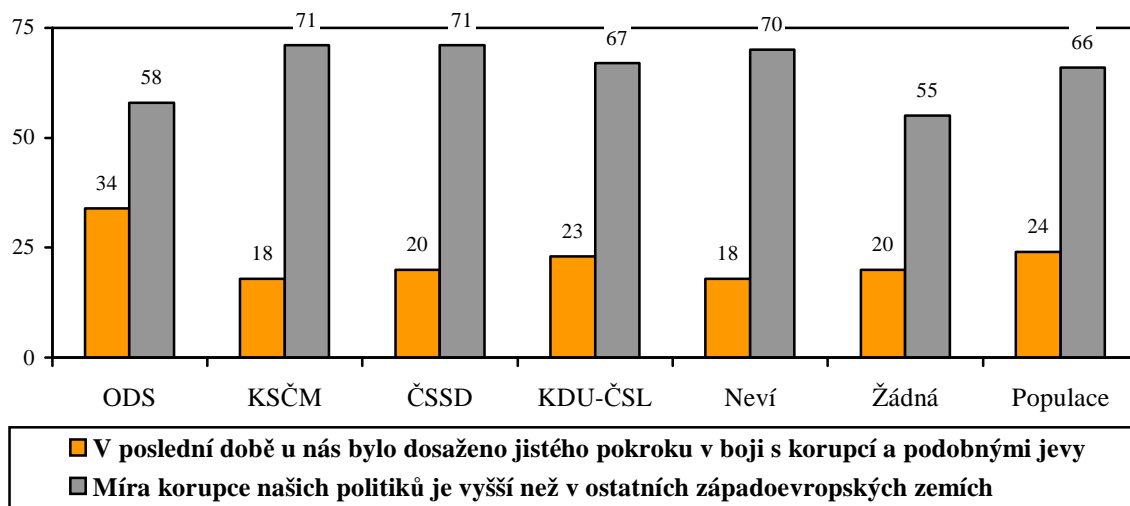
Pramen: STEM, Trendy 2008 - 2009

Pokud odpovědi na otázky týkající se korupce v naší zemi zkombinujeme dohromady, silná skepse vyplývající z dílčích výsledků se jen potvrzuje. Více než polovina (52 %) lidí má za to, že v poslední době u nás nebylo dosaženo pokroku v boji s korupcí a podobnými jevy a že míra uplatnitelnosti našich politiků a jiných veřejně činných osob je vyšší, než na západě. Úplně opačné názory zastává jen desetina lidí.

V názorech na korupci se jednotlivé skupiny obyvatel příliš neliší. Zřetelnější jsou rozdíly v hodnocení různě majetkově situovaných osob (ti chudší vidí situaci přirozeně podstatně kritičtěji) a podle politických sympatií. Poměrně neoptimističtější jsou v hodnocení úspěšnosti boje s korupcí i v porovnání korupčnosti prostředí u nás a v západní Evropě příznivci ODS, ale ani mezi nimi názory, „že je to v pořádku“, zdaleka nepřevažují.

Názory na korupci

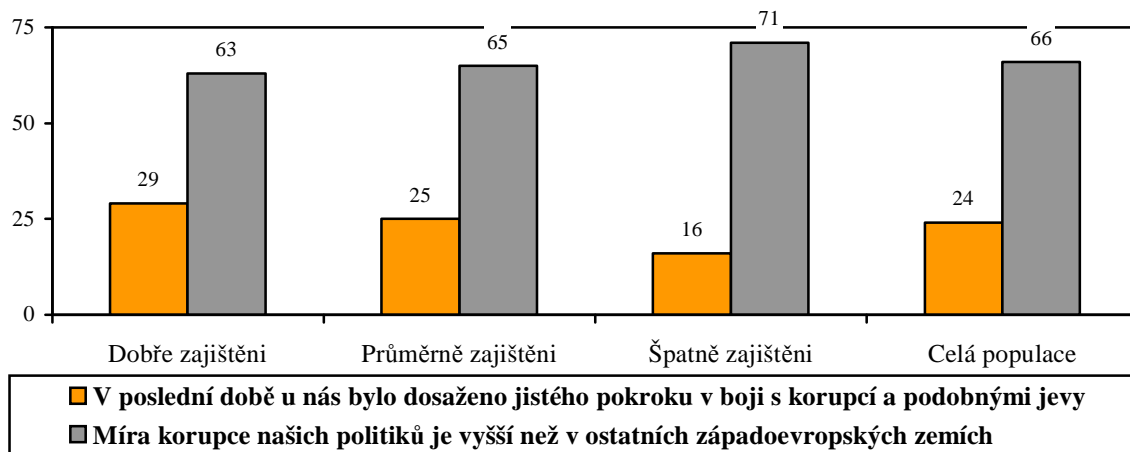
podle stranických preferencí občanů; podíl souhlasných odpovědí (v %)

Pramen: STEM, Trendy 2009/6, 1282 respondentů

Názory na korupci

podle majetkového zajištění občanů; podíl souhlasných odpovědí (v %)

Pramen: STEM, Trendy 2009/6, 1282 respondentů